

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

F ante O

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

editione ludorum, quos appellant Floralia, sive ludos Florales. Quod quia Senatus flagitiosum tracta temporis videbatur, ad ipso nomine argumentum sumi placuit, ut pudenda rei quaedam dignitas ad daretur: deam finxerunt esse quae floribus praesit, eamque oportere placari, ut fruges cum arboribus, aut vitibus bene, prospereque florerebant. Celebrabantur illi ludus omni cum lascivia, convenientes memoria meretricum: praeter vitiorum licentiam nudabantur flagitante populo meretrices, quae mimarum sanctae officio, in conspectu multitudinis ad fatietatem usque impudici moribus deridebantur. Haec a Graecis *Floris* dicitur. Ovid. 4. Fastor. Chloris era quae flora vocor.

Floralia, lum. [Ger. *Floralien*.] Ger. *Floralien* dicitur und *Schaumfest* / *so man in dem der Dumen Olus ja Rom hirt.* Dies festi, ludique in honorem Florae instituti, quae florum dea habita fuit. Quintil. lib. 1. cap. 9. Quaedam tamen & faciem solae cerni habent, & dici vitiosa non possunt: ut, Tragedia Thyestes, & Ludi Floralia, ac Megaleia. Ovid. 4. Fastor. Exi & in Majas festum Florale Calendar. Floralia etiam dicitur loca in quibus sunt Flores. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 23. Nec minus ea discrimina in colendo quae sunt fructuosa, ab his quae sunt propter voluptatem, ut quae pomaria, aut floralia appellantur.

Floralis, a, um, adjectivum a Floralibus deductum, quo id significatur quod ad Floralia pertinet, aut quo in Floralibus utebantur. Mart. lib. 4. Et Floralibus lascit arena feras.

Fluonia, [Ger. *Fluonia* in Italia.] Vrbis insignis Hetruriae, olim Fluencia dicta, quod sita sit ad fluentem Arni fluminis: & populi ipsi, Fluentini, quorum meminit Cato in Originibus, ut refert Angelus Politianus Epistola ad Bartholomaeum Scalam. Vulgo *Fluonia*.

Florsantius, Imperator, qui Tacito successit, dolens Probum multae pecuniae magna exercitus parte esse electam, sibi ipsi venas incidit, effusaque sanguine consumptus est.

Florius, fluvius est Galliciae in Hispania. Plin. lib. 4. cap. 20. **Flumentana porta**, [Ger. *Die Wasser ost der Stadt Rom*] quam Tyberis in urbem intrans, in sinistra parte ripae reliquit: ducta quod Tyberis quandoque in eam influxerit.

Fludina, a, luno, quam mulieres colebant, quod sanguinis fluxorem in conceptu retinere putabatur. Vocatus in Genealogia deorum.

Focunates, Plinio populi sunt in Alpibus. lib. 3. cap. 20.

Folita, Mulier quaedam fuit Arminensis, veneficia famosa. Horat. Non deesse masculae libidinis Arminensium Foliam.

Fons Solis, in desertis Libyae est, ultra Cyrenarum regionem: juxta Iovis Ammonis oraculum, cuius aqua mane & vespere tepida est: meridiano tempore gelidissima: sub mediam noctem fervidissima. [Ger. *Der Sonnen Brunnen in der wüste Libye*] quaeque Wasser abente end morgens thum ist: zu Mittag ganz kalt: zu Witternacht ganz heiß. Fontem autem Solis appellant, quod a Sole regi videatur, & pro ratione divestorum cardinum: quos ille perlabitur, calorem tempore, temporeque frigore permittit. Apud Ammonis (inquit Herodotus lib. 4.) aqua fontana est, quae sub matutinum quidem tepet sub horam, qua fontem frequentissimum est, frigidescit: sub meridiem multo frigidior est, eaque hora hortos irrigant. Declinante jam die remittitur frigus, donec Sol occidit: tunc recedit, magis ac magis calefescens usque ad mediam noctem, quo tempore servens exalluat: praeterita nocte media, ad auroram usque refrigidescit. Cognominatur autem Fons Solis. Haec ille. Meminit huius fontis & Ovid. lib. 15. Meram quamvis Ammonis, non Solis fontem appelles: medio (inquit) tua corniger Ammon. Unda die gelida est, ortuque obitaque calefit. Silus quoque lib. 3. Ammonis oraculum describens: Stat (inquit) fano vicina novum & memorabile lymphae, quae nascente die, quae deficiente tepescit: Quaeque riget, medium quum Sol accendit Olympum. Plin. lib. 2. cap. 103. duos huius naturae fontes commemorat, quorum alterum a vicino oraculo, Ammonis fontem appellat: alterum apud Troglodytas collocat, Aethiopiae populos, eumque Solis fontem nominat. Verba eius sunt haec: Iovis Ammonis fons, interdiu frigidus, noctibus fervet. Deinde subdit. In Troglodytis, fons Solis appellatur, dulcis & circa meridiem maxime frigidus: mox paulatim tepescens, ad noctis media fervore, & amaritudine infestatur.

Fontana, Virgo Vestalis, Fontem foror, cuius meminit Cicero in Oratione pro Fonteio.

Fontinalis porta dicta est Romae, quae alio nomine Capena dicitur, ob propinquitatem scaturientium fontium. Iuvenalis Satyr. 3. Substitit ad Veteres arcus, madidamque Capenam. Livius: Aediles alicrum porticum ad portam Fontinalem, ad Martis aram, quae in campos iter ellet, perduxere. [German. *Brunnen Thes ja Rom.*]

Forculus, *figura*, Nomen vini proprium, qui tres filias habuit Gorgonas, Stheno scilicet, Euryalem & Medusam, quae nimis locupletes fuerunt, & Gorgones dicuntur: id est, terrae cultrices.

Forcidia, dies festus a furdibus: hoc est, praegnantibus quod eo die immolarentur boves praegnantes in cunis: a fortis cadendis forcidia dicta.

Foriculus, Deus putatur, sonum praesens. [Ger. *Die Thurgon*] sicut Cardinea Dea, quae cardinibus praerant: & Limentinus Deus, qui praerant limini.

Formia, urbs, *paucis*, Vulgo *Nelacalis*, *Fornie*. Vrbis est Campaniae maritima juxta Cajeram, Laestigonum quondam sedes, a Laconibus (ut Strabo autor est) condita: a quibus primum Formia dicitur, sive a frequentia, bonitateque: *mo* *quod* est, stationum, ut Festo placet: sive *mo* *quod* est, ad impetu Laestigonum (ut Servio placet) qui anthropophagi fuisse perhibentur. Quicquid id est, primum Formia dicitur, putantur deinde aspiratione in F commutata, Formia. Verisimile est, illud esse oppidum quod quinto a Cajera lapide situm, vulgo *Nelam* vocant.

Formiones, Vide PHORMIONES infra.

Formio, Ptolem. Isthm fluvius, hodie *Cofanus*.

Fortunatae insula, a fructuum ubertate, aequitateque dicitur, *Strab. lib. 3.* Fortunatae insulae contra extremam Mauritaniam ad Occidentem sunt, quam quidem ad partem & Hispaniae terminus Occidens concurre. Sunt autem sex numero, ut ex luba sententia tradit Plin. lib. 6. cap. 32: quarum primam Ombriam appellari ait: secundam lunoniam: tertiam eodem nomine quartam Capraiam: quintam Nivariam, perpetua nive nebulosam: sextam Canariam, plenam casibus ingentibus. Fortunatae insulae (inquit Mela lib. 3.) abundant sua sponte genitis, & subinde aliis super aliis in nascitibus, nihil sollicitos alunt: beatius quam ullae urbes excolunt: una singulari duorum fontium ingenio maxime insignis: alterum qui gustare, visu solvantur in mortem: ita affectus remedium est ex altero bibere. Solinus magna ex parte fabulosa esse scribit, quae de Fortunatis insulis traduntur, unamque tantum esse, quae non nihil habeat fertilitatis, nimio tamen calore infesta. Hodie omnes uno nomine *Cannaria* vocantur, a fertilitate canarium, in quibus nascitur siccharum.

Foruli, urbs, [Ger. *Em Etas in Italia*] *Forulo* Oppidum Sabinorum, saxoso in loco situm: Strabo lib. 5. Periam vocat ad rebellandum, quam ad habitandum aptiorem. Virg. 7. Aen. Qui Tetrice horrentes super montemque severum, Capraiamque colunt, Forulos, & flumen Hymelae.

Forum Bibalorum, Vulgo *Fumilla*, Hispaniae Tarraconensis oppidum est non procul a Vaccetis, cuius meminit Ptolem. lib. 2. ca. 6. Sunt nonnulli qui putent eodem esse cum eo, quod hodie *Fumillam* appellant.

Forum Claudii, Oppidum Alpinum, Centronum metropolis, apud Ptolem. lib. 3. cap. 1. Sunt qui existiment eodem esse cum eo, quod hodie *Tarentum* vocant.

Forum Clodii, Vulgo *Forca nuova*, Oppidum Hetruriae, cuius incolae Foroclodii nominantur a Plin. lib. 3. ca. 3. Fuit praeterea ejusdem nominis oppidum in octava regione Italiae, cuius meminit eodem Plin. lib. 3. cap. 15. Dom. Mar. Nig. lib. 7.

Forum Cornelii, Vulgo *Imola*, Oppidum est in via Aemilia, quod & forum Sylla appellatur: utroque nomine deducto a Cornelio Sylla Dictatore, qui ibi primum forum instituit. Forocornelienis agri meminit Plin. lib. 3. cap. 16. Hodie *Imola* vocant, quali Aemilianam a nomine viae, in qua sita est.

Forum Iulii, sive Forum Iulium, Oppidum est Narbonensis provinciae, Octavianorum colonia, teste Plin. lib. 3. cap. 4. hodie servatis non obscuris praefici nominis vestigiis *Forjulium* vulgo appellatur. Fuit & Carnorum sive lapidum oppidum ejusdem nominis, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. a quo tota regio hodie corrupto nomine *Forjulium* appellatur.

Forum Segulianorum, Galliae Lugdunensis oppidum est, apud Ptolem. lib. 2. cap. 6. idem cum eo (ut putatur) quod hodie *Burgum Brevis* appellant *Burgum ea brevis*.

Forum Livii, Vulgo *Forli*, Oppidum Aemiliae, in octava regione Italiae, Cornelii Galli Poetae natalibus nobilitatum. Meminit huius oppidi Plin. lib. 3. cap. 15.

Forum Gigurorum, sive Egurorum, a Ptolem. lib. 2. ca. 6. appellatur urbs quaedam Hispaniae, in tractu Tarraconensi, quae a nonnullis eadem esse creditur, quam Hispani sua lingua vocant *Melina de Riefo*.

Fossa Mariana, [Ger. *Ein Sten in Dethphar*] *Forli* *Agris maris*.] Apud Ptolem. lib. 2. cap. 9. Galliae Narbonensis oppidum est ad alterum ex Rhodani ostiis situm: cuius dictum a propinqua fossa, quam Marius ex Rhodano duxit in vicinum lacum, ut scribit Strabo lib. 4. ostiis abundanter.

Fossa Papyriana, Tuscorum civitas Ptolem. hodie *Poffanoviu*, Francfordia, Vrbis Franconiae ad Moenum sita, ob totius Ety-

